

ทำเนียบรัฐบาล

รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
(พ.ศ. ๒๕๕๗ - พ.ศ. ๒๕๖๒)

ตึกกักตบดินทร์

จากภารกิจที่หลากหลายและเพิ่มมากขึ้นของทำเนียบรัฐบาล ทำให้อาคารสถานที่ที่มีอยู่เดิมไม่สามารถรองรับการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลได้อย่างพอเพียง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ให้ความสนใจกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก จึงมีดำริว่าพื้นที่ว่างด้านหลังตึกไทยคู่ฟ้าซึ่งเดิมเป็นสนามหญ้าเหมาะสำหรับการก่อสร้างอาคารรับรองเพื่อใช้เป็นสถานที่จัดประชุม รับรองบุคคลสำคัญทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งใช้สำหรับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาล ซึ่งจะสามารถช่วยแบ่งเบาภาระการใช้งานของตึกสันติไมตรีลงได้

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงได้นำดำริของนายกรัฐมนตรีประสานไปยังกรมยุทธโยธาทหารบก ซึ่งเชี่ยวชาญในการออกแบบและก่อสร้าง ให้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการออกแบบและก่อสร้าง โดยมีกรมศิลปากรช่วยพิจารณาในเรื่องรูปแบบที่เหมาะสม ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีมีแนวคิดในการออกแบบอาคารรับรองหลังใหม่ภายใต้เงื่อนไขว่าจะต้องสอดคล้องและกลมกลืนกับสถาปัตยกรรมของตึกไทยคู่ฟ้า ซึ่งเป็นอาคารประธานของทำเนียบรัฐบาล และเป็นอาคารประวัติศาสตร์ที่ได้รับการอนุรักษ์และขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน ดังนั้น รูปแบบของอาคารลำดับรองจะต้องไม่โดดเด่นหรือเสมอเท่าอาคารประธาน ทำให้แบบในขั้นแรกได้ถูกนำมาปรับใหม่ ด้วยการลดทอนรายละเอียดในเรื่องของลวดลายและความสูงที่จะต้องไม่บังทัศนียภาพที่สวยงามของอาคารอนุรักษ์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้อาคารรับรองหลังใหม่มีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว แต่ระดับความสูงจากพื้นจนถึงหลังคามีขนาดเท่ากับอาคารชั้นครึ่งเพื่อเพิ่มประโยชน์ใช้สอยด้านบนให้เป็นพื้นที่สำหรับจัดเก็บโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการใช้งานประจำอาคาร เมื่อรูปแบบได้รับการปรับเปลี่ยนจนได้แบบตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านของความสวยงามสอดคล้องและกลมกลืนเชิงสถาปัตยกรรมและการใช้ประโยชน์จากพื้นที่แล้ว จึงได้รับการอนุมัติงบประมาณโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และได้ดำเนินการก่อสร้างจนแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ขนานนามอาคารรับรองหลังใหม่นี้ว่า “ตึกกักตักดินทร์” ซึ่งมีความหมายสะท้อนถึงความจงรักภักดีที่ปวงชนชาวไทยมีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์มาอย่างยาวนาน และได้ทำพิธีเปิดตึกกักตักดินทร์ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ตรงกับวันขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๑๐ เวลา ๑๐.๓๐ น. โดยได้นิมนต์พระสงฆ์จำนวน ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ นำโดย สมเด็จพระวันรัต วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ พร้อมด้วย คณะรัฐมนตรี ผู้นำเหล่าทัพ ผู้บริหารส่วนราชการ เจ้าหน้าที่ประจำทำเนียบรัฐบาล สื่อมวลชน และแขกผู้มีเกียรติร่วมในพิธีเปิด

ตึกกักตักดินทร์ เป็นอาคารอเนกประสงค์คอนกรีตเสริมเหล็กชั้นเดียว หลังคาทรงผสม เป็นทรงปั้นหยาลงคากระเบื้องซีเมนต์สังเคราะห์สีแดงกับทรงโดม ประดับโมเสกสีทอง มีความสูงจากพื้นถึงยอดโดม ๑๖.๖๑ เมตร นับเป็นอาคารลำดับรองลงมาจากตึกสันติไมตรี ที่เชื่อมต่อกับตึกไทยคู่ฟ้า ตึกกักตักดินทร์ได้นำรูปแบบงานสถาปัตยกรรมของตึกไทยคู่ฟ้ามาประยุกต์โดยลดทอนลดรายละเอียดลักษณะเฉพาะลง สำหรับการก่อสร้างได้ถือปฏิบัติตามธรรมเนียมโบราณเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคารใหม่ที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมา และได้มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านโหราศาสตร์มาดูแนวทางการวางผังอาคารในพื้นที่ที่ดำเนินการก่อสร้าง โดยมีพิธีชุดเจาะเสาเข็มสำหรับหลุมเสาเอก เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ เวลา ๑๑.๓๐ น. และกำหนดมงคลฤกษ์ยกเสาเอก เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ตรงกับวันขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๖ เวลา ๐๖.๓๙ น.

จุดสำคัญในการสร้างตึกกักตักดินทร์ คือการคำนึงถึงเรื่องของประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก โดยนำ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สอยพื้นที่ของตึกสันติไมตรีมาปรับใช้ เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นกับอาคารหลังใหม่ อาทิ ปัญหาเรื่องห้องครัว ปัญหาเรื่องพื้นที่ในการจัดเตรียมอาหารเพื่องานจัดเลี้ยง ปัญหาเรื่องพื้นที่ในการจัดเก็บและการขนย้ายอุปกรณ์ ฯลฯ ซึ่งทุกปัญหาได้รับการแก้ไขและวางแผนการใช้งานมาเป็นอย่างดี ทำให้ตึกกักตักดินทร์มีความพร้อมในการใช้งานตามภารกิจต่างๆ โดยมีพื้นที่ใช้ประโยชน์รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๓๘๕ ตารางเมตร ประกอบด้วย ห้องโถงใหญ่ ซึ่งสามารถจุคนได้มากถึง ๑๕๐ ที่นั่ง สามารถปรับพื้นที่ได้ตามความเหมาะสมในการใช้งาน ไม่ว่าจะเป็นการจัดประชุม หรือปรับเปลี่ยนเป็นห้องจัดเลี้ยง รวมทั้งมีห้องรับรองที่สำคัญ ๒ ห้อง ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ขนานนามว่า “ทองธารา” และ “วนาสิริ”

ห้องทองธารา มีความหมายถึง สีทองอันเจิดจรัสแห่งสายน้ำ ที่แสดงว่า น้ำทำให้เกิดความมั่งคั่งและอุดมสมบูรณ์ของแผ่นดิน อันสื่อถึงสายพระเนตรอันยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงพระปรีชาสามารถในการบริหารจัดการน้ำ ห้องทองธาราเป็นห้องรับรองสำหรับจำนวนคนไม่เกิน ๑๐ คน ภายใต้โดมประดับโมเสกสีทองความสวยงามด้านการตกแต่งภายในได้แรงบันดาลใจมาจากห้องรับรองภายในตึกไทยคู่ฟ้า เพื่อให้มีความสวยงามเป็นหนึ่งเดียวกันห้องทองธาราใช้สำหรับรับรองแขกของรัฐบาลภายในห้องมีพระบรมรูปหล่อสัมฤทธิ์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๑ องค์ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ โดย นายมานพ สุวรรณปิ่นทะ และภาพศิลปะสื่อผสมจากมูลนิธิ

ส่งเสริมศิลปาชีพ ชื่อภาพ “มหานทีแห่งบารมีพระทรงธรรม” มีลักษณะเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ประดิษฐานจากผ้าหลากสีสลับ ภายในภาพประดับด้วยแผ่นเงินแท้ รูปทรงหยดน้ำที่คล้ายคุณนุช พระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร. ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๔ แผ่น มีขนาดแตกต่างกันประดับเรียงลำดับจากเล็กไปหาใหญ่ ความหมาย คือหยาดหยดจากน้ำพระราชหฤทัย ที่รวมเป็นมหาสมุทรแห่งความเมตตาแผ่อานา หล่อเลี้ยงผืนแผ่นดินที่แตกกระแหง ให้พลิกฟื้นสู่ความชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์ด้วยรอยยิ้มของความสุขสงบ และร่มเย็น มีขนาดกว้าง ๑๘๒ เซนติเมตร สูง ๒๖๙ เซนติเมตร หน้า ๕ เซนติเมตร

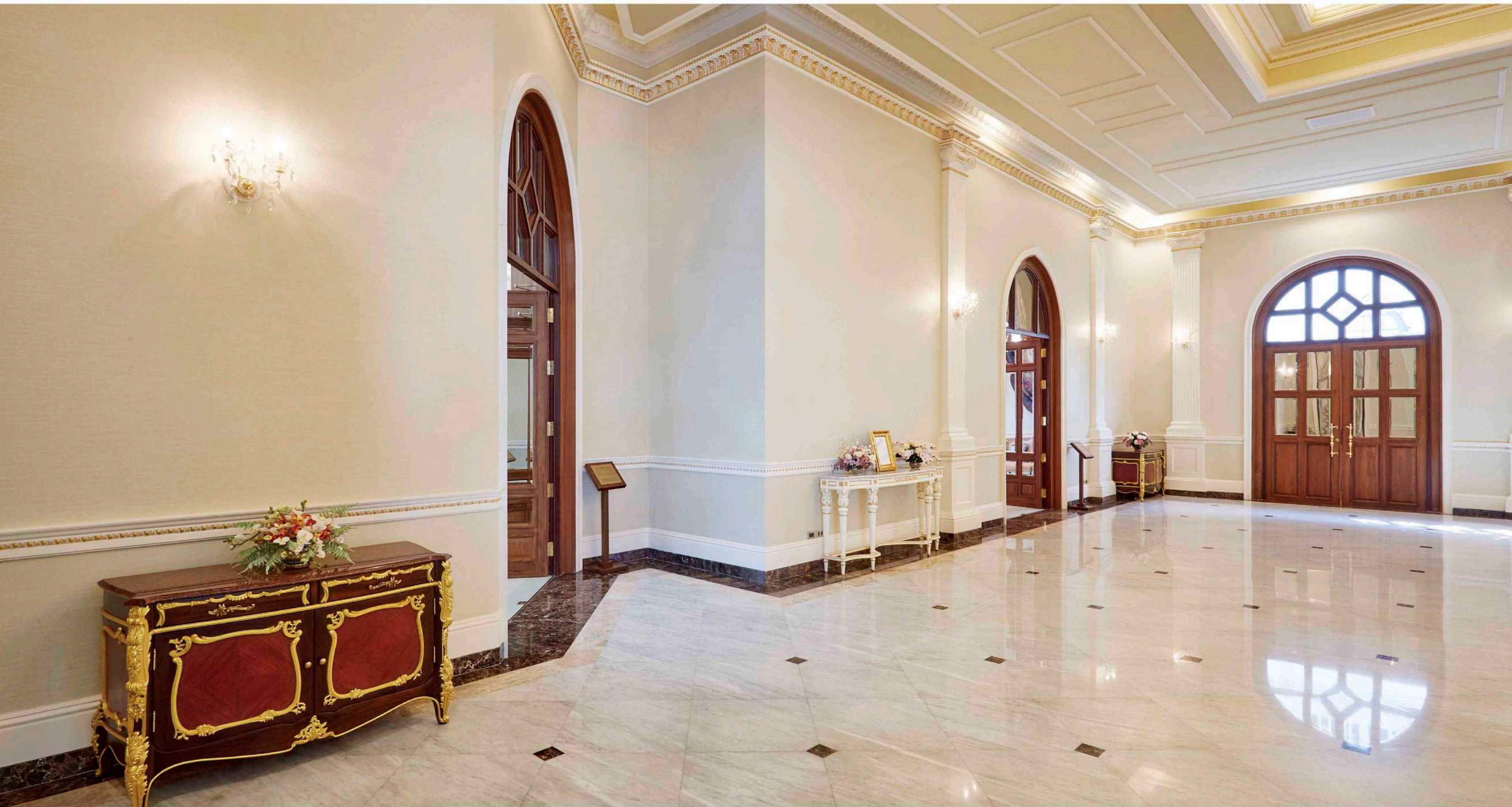
ห้องวนาสิริ มีความหมายถึง ป่าไม้เขียวชอุ่ม ชุ่มชื้น และอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นสิริมงคลแก่ พสกนิกรไทย อันสื่อถึงน้ำพระราชหฤทัยของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงปกปักษ์รักษาป่าให้กับแผ่นดิน ห้องวนาสิริ เป็นห้องรับรองสำหรับจำนวนคนไม่เกิน ๘ คน ตกแต่งภายในด้วยสีฟ้า-ชมพู ประดับภาพศิลปกรรม สื่อผสมจากมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ชื่อภาพ “ยั่งยืน” มีลักษณะรูปทรงคล้ายหน้าตัดของต้นไม้ รูปภาพดังกล่าวประดิษฐ์จากผ้าทอมือหลากลวดลายและสีสลับเย็บต่อขึ้นผ้าขัดเรียงกันเป็นลายวงปี ต้นไม้ ภายในภาพประดับด้วยแผ่นเงินแท้ที่คล้ายคุณนุชรูปทรงวงรีพระนามาภิไธยย่อ ส.ก. ของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จำนวน ๑ แผ่น ประดับกึ่งกลางภาพ มีความหมายคือผู้ทรงเป็นแก่นแกนแห่งการดำรงชีวิตในแนวคิดผสมผสาน คนกับป่า ศิลปะพื้นถิ่นและป่าไม้ จะยังคงเจริญเติบโตเหมือนวงปีของต้นไม้ใหญ่ มีขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๘๓ เซนติเมตร หน้า ๕ เซนติเมตร

ห้องทั้งสองมีลายมือ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เขียนชานานามชื่อ “ห้องทองธารา” และ “ห้องวนาสิริ” โดยใส่อยู่ในกรอบสีทองสวยงามตั้งอยู่บนโต๊ะภายในแต่ละห้อง เพื่อเป็นที่ระลึก

ตึกกักตักดินนร เรือนรับรองหลังใหม่ นับเป็นอาคารที่มีศิลปะ สวยงาม ทั้งภายในและภูมิทัศน์ ภายนอกที่สมบูรณ์ เหมาะสมยิ่งสำหรับทำหน้าที่ประจักษ์ตัวแทนในการต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง

ปัจจุบันตึกกักตักดินนรใช้ในการกิจหลักสำคัญ คือการประชุมคณะกรรมาการต่าง ๆ ที่มี นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และการหารือข้อราชการเต็มคณะสำหรับการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของผู้นำต่างประเทศ

◆ ลายมือ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

◆ ภายในตึกภักดีบดินทร์

◆ การใช้งานตึกภักดีบดินทร์

♦ ห้องทองธารา "สีทองอันเจิดจรัสแห่งสายน้ำ"

◆ ห้องวนาสิริ "ป่าไม้เขียวชอุ่ม ชุ่มชื้น และอุดมสมบูรณ์"